KURJER WARSZAWSKI

D. 17. Października.
SOBOTA.
ROK 1829.

№ 278

WSPOMNIENIA.
Przybycie wojska pod Pragę 1794.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

Mianowani d. 1 b. m. Alexander *Bryndza* Applikant Sąd: Patronem przy Trybunale Cyw: Woie: Podlaskiego. Antoni *Meleniewski*, Magister prawa, Podpisarzem Sądu Pok: Ptu Miechowskiego. Władysław *Roszkowski*, Komornikiem przy Sądzie Pok: Pow: Tykocińskiego. Bogumił *Wolski*, Kancelista Sądu Poprawczego Kaliskiego, Kancelistą Sądu Policji Popraw: Obwodu Warsz: Wydziału Iszego.

Kiedy tylu moich towarzyszów podróżuiąc po obcych kraiach zbieraią dla nas wszystko co tylko użytecznego być może, powziąłem i ia chęć naśladować ich podróżuiąc równie iak oni, z tą różnicą, że po ojczystej ziemi. Zwiedzaiąc tego lata Woiewództwa Sandomierskie i Krakowskie, tę to ziemie bogate w płody mianowicie kopalne, widziałem w dobrach *Zborów* w wsi *Solcu* iedno źródło mineralne, o którem dotąd Publiczność przez nikogo nie była uwiadomioną. Lubo zastanawiało mię położenie źródła, zadziwiała ilość wody, a zdumiewała obfitość gazu wodorodu siarkowego, nieśmiałbym przecież podawać moich spostrzeżeń Publiczności, wahaiąc się czyli mi wolno równać się z tymi, co ufni w swoie zasługi mniemaią słusznie że każdy ich krok iako do Publiczności należący, winien być ogłaszany publicznie. Ale kiedy oto, w pismach publicznych zapytany zostaię, ośmielić się muszę do udzielenia opisu w mowie będącego źródła, z tem miłem przekonaniem, że uwiadomienie to może z czasem wpłynąć na ulgę cierpiącej Ludzkości. Życzyćby należało aby te wody kraiowe mogły stać się użyteczniejszemi nad wielu owych źródeł których to iest największą zaletą że za granicą istnieią. Podam tu opis wody w *Busku* i w *Solcu*, iako maiących stąd podobieństwo że są iednejże natury gazem nasycone, które to obadwa źródło zwiedziłem w końcu miesiąca Września r. b. Źródła wody mineralnej w *Busku* w temperaturze 12 stopni R. wciśnieniu powietrza zwyczajnem okazuie 8 stop: i pół R., woda iest smaku słonego, przezroczysta, zapach ma słaby wodorodu siarkowego, który zaledwie czasem w kształcie małych kulek z niej się wydobywa, wierzchnie warstwy około źródła są złupku glinianego. Woda ta probowana odczynnikami okazuie wodorod siarkowy wolny, sól kuchenną, wodosiarkan sody, siarkan magnezji, ślad siarkanu wapna i kwasu węglowego; inne okoliczności miejscowe o *Busku* są powiększej części publiczności wiadome. Źródło w *Solcu* miejscu o mil 2 od *Buska* odległem, lubo położone w najpiękniejszej okolicy, iest otoczone bagnami, temperatura wody w 12 st. R. powietrza była 90 st. R. w ciśnieniu zwyczajnem. Woda iest bez koloru, smaku nadzwyczajnie nieprzyiemnego, z przyczyny wielkiego nasycenia gazem kwasem wodo-siarkowym, który się z niej gwałtownie wydobywa, na wodzie w źródle pływaiące chwasty pokryte są siarką, równie iak woda odchodząca, którędy przechodzi zostawia obfity osad siarki. Na około źródła w odległości kilku kroków gaz wodorod siarkowy czuć się daie, dla tej to przyczyny w

tem miejscu żadnej niewidziałem żyiącej istoty, rośliny nawet wodne w oddaleniu rosnące, są powiędłe lub poschnięte. Wkoło źródła na parę kroków żaden ślad wegetacji się nieokazuie, dalej nieco rośnie *Atryplex patula Rumex i Carduus.* Samo źródło w okolicy bagnistej leżące, iest wzniesione na górze kamiennej, złożonej ponajwiększej części z *Selenitu krystalizowanego*, wierzch zaś iej iest gliniasty. Woda probowana przy źródle (które iest bardzo głębokie, z przyczyny iż dawniej było szybą sólną) okazała te same części składowe co i woda w *Busku*, w nieporównanie iednak wyższym stopniu wodorodem siarkowym iest nasyconą. Ważne to źródło zawieraiące tyle gazu, zasługuie na największą uwagę, stąd umyśliłem zaiąć się rozbiorem wody z niego, i ten w czasie Publiczności udzielić. Drugie źródło w *Solcu* w bliskości pierwszego leżące, słabo wodo-rodem siarkowym będąc nasycone, do źródła mineralnego w *Busku* wielkie ma podobieństwo. Nie wątpię iż szanowny i światły Dziedzic tych wód skoro się od lekarzy o ich skuteczności przekona, niezaniedba przez urządzenie kąpieli w *Solcu* podać sposobność wielu cierpiącym do od ł yskania pierwotnego zdrowia.—

Józef Bełza Magister filozofji.

Za 100 zł: w Listach Zastaw: nielicząc w to wartości kuponu wynoszącej zł: 1 gr: 8, żądaią zł: 95, daią zł: 94 gr: 18. — Obligacje Udzia: po zł: 300, żądaią zł: 326, daią 322.

Zacny tutejszy Obywatel, Kupiec, Kassjer, Dobroczynnego Towarzystwa Zupy Rumfordzkiej ś. p. WJP. *August Puiewka*, z żalem Rodziny, Kolegów i licznych Przyiaciół dnia 14 b. m. rozstał się z tym światem. Zwłoki iego w dniu dzisieyszym przeniesione będą na Smętarz Ewangielicki.

JP. *Serwaczyński* Artysta muzyczny, znany z pięknego talentu, przybył do tutejszej stolicy i wkrótce w Teatrze Narodowym da Koncert na skrzypcach. Spodziewać się należy iż Lubownicy muzyki zaszczycą tego utalentowanego Rodaka liczną obecnością.

Onegdaj przy ulicy *Niskiej* w dole wodą napełnionym, znaleziono Człowieka nieżywego, niewiadomego z nazwiska.

Sposób budowania domów niespalnych. Sposób ten wynaleziono w *Wiedniu*. Bierze się: gliny części 9, kwasu garbarskiego (tan) 1, wody garbarskiej 1, dodaie do tego popiołu i piasku po 1dnej 13stej części; ieżeli iest dobra glina, a ieżeli mniej tłusta, dodaie się tylko popiołu i piasku po 1dnej 25tej części. Zarabia się to wszystko z wodą i przez nieiaki czas zostawia w spoczynku. Massą tak przygotowaną oblepia się wszystko drzewo, do budynku użyte. Do utwierdzenia tej mieszaniny, tam gdzie potrzeba, można użyć słomy, iak się to zwykle dzieie, albo szpagatu, który mydłem wysmarowawać trzeba. — *Na rany z upadnięcia pochodzące.* — Myie się rana zimną wodą, bierze się trochę ośrodki z chleba, moczy w studziennej wodzie, przykłada na ranę i utrzymuie wilgotną przez resztę dnia, ieżeli bliżnia iest znaczna, a nazaiutrz chory pewno zdrów będzie. — *Na kolkę żołądkową.* Gdy kolka tego rodzaiu napada, zażywa się płyn, złożony z oliwy łotów 4 i octu małej szklaneczki. — *Na chrypkę.* Suszonych malin garści 2, miodu patoki łyżek 2, oliwy ły: 2, imbieru tłuczonego łyżeczkę od kawy. Miesza się społem i gotuie w polewanym garku, nalawszy podpiwkiem. Odwar ten pije się ciepły 2 razy dziennie, rano i na noc, idąc spać. Pomaga także i od bólu gardła. (Piast Tom X.)

Dziś rano ciepła stopni 2. Wczoraj w połu: 5. —Wisła ieszcze troche przybiera.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Donoszą z *Bruxelli*, że dnia 5 b. m. J. C. M. Wielki Xiąże KONSTANTY przybył do tej stolicy i wysiadł w pałacu swego dostojnego Szwagra J. K. M. Xcia Oranji Następcy Tronu Niderlandzkiego. — Ministerjum francuzkie iest teraz bardzo czynne. — Do *Dinant* (we Francji) przybyło niedawno extra-pocztą 2ch podróżnych którzy ofiarowali Pocztmistrzowi 40 fr: nagrody aby spiesznéj stanąć mogli na miejscu swego przeznaczenia; przezco padło na nich podejrzenie że są sprawcami popełnionej kradzieży w pałacu Xiężnej Oranji. Władza miejscowa uwięziła niezwłocznie tych podróżnych.

Mieszkańcy *Adrjanopola* dowiedziawszy się że pokoj został zawarty, nie bardzo się z tego cieszyli, gdyż od czasu wkroczenia wojska Rossyjskiego używali ciągle spokojności, i woleliby pozostać w tym stanie niż powrócić pod rząd własny. Porta *Ottomańska* straciła wciągu tej wojny przeszło 2000 armat, i 200,000 broni; także utracili Turcy znaczną liczbę ogierów i klaczy najwyborniejszej rassy Arabskiej.

Hrabia *Matusiewicz* w tych dniach miał opuścić *Londyn*, wracaiąc do *Petersburga*.— Cesarz *Brazylski* ogłosiwszy narodowi swe blizkie zaślubiny z Xiężniczką *Lejchtenbergską*, rozkazał aby będąca na iego dworze Margrabina *Santos* oddaliła się z *Brazylji*; niechciała ona dopełnić tego rozkazu odwołuiąc się do praw kraiowych, poczem Cesarz odebrał iej tytuł *Margrabiny* i pensją 18,000 dukatów.—Gdy Xżna *Berry* niedawno znajdowała się w *Diepie*, Dworzanie usiłowali aby między osobami przedstawianemi Xżnie, nie znajdował się obecny w tem mieście Officer morski nazywaiący się *Luwel*, a to z powodu aby nieprzypomnieć iż zbrodniarz który zamordował Xcia *Berry* miał takież nazwisko. Xżna dowiedziała się o tem, kazała przywołać Officera i uprzejmie z nim rozmawiała.— Ostatni iarmark na *Wełnę* w *Wrocławiu* nie był bardzo pomyślny dla przedaiących.— Opera *Włoska* w *Paryżu* chociaż ma teraz aż 4 sławnych śpiewaczek, iednak ani o 4tą część tyle niesprowadza słuchaczów iak było przez lat kilka upłynionych, czyli wychodzi z mody, czego dowodem iest iż w ciągu miesiąca Września miała o pół mniej dochodu niż teatr Opery francuzkiej komicznej, a o 3 części mniej niż *Cyrk* na którym z końmi daią widowiska. — W *Stambule* oprócz ścinania stronników *Janczarów* i innym różnym osobom odebrano życie, iako to: podpalaczów uduszono, *Żyda* który się kochał w *Turczynce* powieszono, *Turczynkę* także podpalaczkę, zawiązano w wór i utopiono etc.—W *Palermie* przed kilką tygodniami wznowiło się znane zdarzenie *Sroki złodzieia*; Kupcowi tamecznemu mieszkaiącemu na odległem przedmieściu ciągle ginęły rozmaite kosztowne przedmioty; padło podejrzenie na Kuchcika sierotę, oddano go do policji, i gdy dla wyznania prawdy miał być bity, sam Kupiec postrzegł iak Sroka porwała na oknie leżący scyzoryk; szukano gdzie ma gniazdo i znaleziono prawie wszystkie skradzione rzeczy.— Biedni wyrobnicy w *Anglji* ciągle się odgrażaią że zniszczą machiny odbieraiące im sposób do życia; w *Manszestrze* właściciele rękodzielni prosili o garnizon, aby w czasie spodziewanego zaburzenia, mieli obronę.—Obywatele w *Szwecji* życzą aby Loterja liczbowa była skasowana, lecz z strony rządu odpowiedziano że ieszcze do iakiegoś czasu trwać musi. —

Z Krakowa 12 *Październ:* — Deszcz z zimnym wichrem, słowem nieznośne powietrze

iakiego o tej porze dawno nie pamiętaią, prawie co do litery sprawdziły u nas przepowiedzenie Meteorologa Warszawskiego. Kto niedowierzył mu, a puścił się w daleką podróż, ten dobrze odpokutuie za swoie kacerstwo fizyczne.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Lewiński Biskup, Ogiński Xawery Xże, Tomicki Jenerał, Perekrest Adryan Pułkownik, Roztworowski Stefan Hrabia, Sierakowski Józef Hrabia, Łuba Józef Starosta, Burzyński Biskup, Olszewski Szymon Ob:, Skalski Adam Ob:, Nowowiejski Wojciech Ob:, Tabęcki Radca Stanu, Zawistowski Stani: Ob:, Zaorski Fran: Ob:, Bądziński Jan Ob:, Czarnowski Jzydor Ob:, Małkowski Tomasz Ob:, Zabiełło Juljan Ob:, Dęboski Jgnacy Hrabia, Gąsiorowski Tomasz Ob:, Kuszel Michał Ob:.

DONIESIENIA.

Do Ogrodu w Kocku nad Wieprzem, potrzebny iest OGRODNIK maiący naukę i praktykę co do Potażerji, i co do Oranżerji. Ktoby więc miał dowody wiarygodne nauki, a szczególniej praktyki najmniej sześcioletniej, iako Ogrodnik i wtym razie przy iednym, a najmniej przy dwóch Ogrodach z Oranżerją znaczniejszą; i ktoby miał razem takież dowody zupełnego dobrego we wszystkim sprawowania się; ten niech się zgłosi, albo do Kommissarza Dóbr, w Kocku w Powiecie Radzyńskim, albo do Mecenasa pod Nr 790 przy ulicy Elektoralnej w Warszawie.

Osoba niedawno przybyła z zagranicy, posiadaiąca ięzyki Francuzki i Niemiecki, tudzież nauki szkolne, życzy sobie być umieszczoną w domu iakim w Warszawie lub na Prowincji. Widzieć się z nią można każdego dnia zrana do godziny 10 przy ulicy Długiej pod Nr 581 od frontu.

Potrzebna iest PRASSA Drukarska iedna lub 2. Kto ma do sprzedania, zostawi Adres w Drukerni Kurjera Warszawskiego.

Zawiadamia się Szanownych Jnteressantów, iż Antoni Jarecki, od obowiązków Pisarza, przy Magazynie Drzewa Piotra Grudzińskiego będący od dnia 1go Października r. b. zupełnie iest oddalony, przeto ostrzega się każdego Jnteressanta, iżby nadal o kuppo drzewa, z wspomnionym Jareckim, nie wchodził, ani należytości zaległych, za drzewo onemuż nie oddawał, lecz samemu Grudzińskiemu, lub niżej podpisanemu mieszkaiącemu przy ulicy Boleść pod Nr 2584. — *Tomaszewski*

U niżej podpisanego są do nabycia FORTEPJANY w najnowszym guście i na różne ceny. Mieszka przy ulicy Dzikiej pod Nr 2324 na przeciwko Kantoru Loterji na 2im piętrze. — *M. Hochhauser.*

Potrzebny iest KREDENCERZ uzdatniony, oraz LOKAJ i STRÓŻ. Maiący chęć pilnie wykonywać takowe służby, mogą się każdego czasu zgłosić do Officyny Pałacu Namiestników po prawej ręce.

Jdącemu wczoraj z domu przy ulicy Sto Krzyskiej pod Nr 1333, ulicami Sto Krzyską, Mazowiecką, Wierzbową, Nowo-Senatorską, Senatorską, przez Dom Rezlera na Krakowskie Przedmieście zginął KLUCZYK złoty Bregeta. Kto go znajdzie i pod tenże Nr 1333 odeśle, lub przyniesie na 1sze piętro od frontu, zapewnia się nagrody Rubli dwa.

Niżej podpisany otworzywsy Handel Win przy ulicy Senatorskiej pod Nr 473 w domu Petyskusa poleca się Szanownej Publiczności z wszelkiemi wyborowemi gatunkami Win Francuzkich, Węgierskich, Reńskich, Burgońskich, etc. Wódki francuzkiej, Jamajka, Rumu i innych trunków za najpomierniejsze ceny — *P. A. Krzymiński.*

Kto iest w potrzebie zakupienia dobrego MASŁA, takowego nabyć może, u Rządcy domu, pod Nr 493 przy ulicy Miodowej zamieszkałego.

Po Eleonorze z Mierzwińskich Ramockiej za upoważnieniem Praesidji Trybunału Cywilnego Woiewództwa Mazowieckiego, sprzedawane będą wszelkie Ruchomości iako to: Kosztowności, Srebra, Odzież, Bielizna, Pościel, Meble, i inne sprzęty domowe w dniu 21 b. m. i r. o godzinie 3 z południa i następnych w domu przy ulicy Bugaj pod Nr 2587 stoiącym, przed podpisanym Reientem za gotowe pieniądze natychmiast płacić się maiące. —

Stanisław Truszczyński Reient.

ZREBICA gniada, bez odmiany, roczna, wybiegłszy na ulicę w Piątek wieczor dnia 9 b. m. i r. z domu pod Nr 2217 Lit: B. przy ulicy Pokornej, zginęła. Ktoby takową przytrzymał, lub wiedząc gdzie się znajdnie, wskazał Właścicielowi w domu wspomnionym wyżej mieszkaiącemu, otrzyma zł. 36.

TEATR NARODOWY. Jutro 6 raz Op: *Kopciuszek.*

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 1szy raz Kome: *Popas*, Kome: *Mali Protektorowie* i Kome: Ope: *Słomiany Człowiek.*